Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
PAOLO MENGOZZI
prednesené 7. júla 2011 [1]

Vec C-545/09

Európska komisia
proti

Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska

„Právo na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky učiteľov pridelených alebo vyslaných členským štátom do európskych škôl — Zmrazenie odmeňovania počas pridelenia alebo vyslania — Výklad a uplatnenie článku 12 ods. 4 písm. a) a článku 25 ods. 1 Dohovoru o štatúte európskych škôl — Arbitrážna doložka“

I – Úvod

1. V prejednávanom prípade bol Súdny dvor Európskej únie prvýkrát požiadaný, aby rozhodol o výklade a uplatnení niektorých ustanovení Dohovoru o štatúte európskych škôl [2], ktorý bol podpísaný v Luxemburgu 21. júna 1994, nadobudol platnosť 1. októbra 2002 [3] a ktorého zmluvnými stranami sú všetky členské štáty a Európske spoločenstvá (teraz Európska únia) (ďalej len „dohovor“).

2. Konkrétnejšie, Európska komisia podala na Súdny dvor žalobu na základe arbitrážnej doložky stanovenej v článku 26 dohovoru v rámci sporu medzi Komisiou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska, ktorou sa domáha rozhodnutia, po prvé, že článok 12 ods. 4 písm. a) dohovoru sa má vykladať a uplatňovať tak, aby bol zabezpečený prístup učiteľov pridelených alebo vyslaných členským štátom počas ich pridelenia alebo vyslania k rovnakému služobnému postupu a zvyšovaniu platu ako učitelia vyslaní do tohto členského štátu, a, po druhé, že to, že niektorí učitelia počas ich pridelenia alebo vyslania Spojeným kráľovstvom nemajú prístup k lepším platovým triedam [najmä tým, ktoré sú známe ako „threshold pay“ (cezprahový plat), „excellent teacher system“ (režim pre vynikajúcich učiteľov) alebo „advanced skills teachers“ (učitelia s lepšími schopnosťami)], ďalším príplatkom [akými sú napríklad „teaching and learning responsibility payments“ (príplatky za zodpovednosť za učenie a vzdelávanie)], ako aj k postupu v zamestnaní v rámci existujúcich platových tried, ktoré sa uplatňovali na učiteľov zamestnaných na štátnych školách [4] v Anglicku a vo Walese, je nezlučiteľné s článkom 12 ods. 4 písm. a) a článkom 25 ods. 1 dohovoru.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ú. v. ES L 212, s. 3; Mim. vyd. 16/001, s. 16.

3 — Podľa článku 33 dohovoru nadobúda dohovor platnosť prvý deň v mesiaci, ktorý nasleduje po uložení dokumentov o jeho ratifikácii členskými štátmi a aktov oznamujúcich jeho uzatvorenie Európskymi spoločenstvami. Pozri taktiež rozsudok z 30. septembra 2010, Komisia/Belgicko, C-132/09, Zb. s. I-8695, body 13 a 14. Hoci v zozname škôl, ktorý sa nachádza v prílohe 1 k dohovoru, figuruje iba 10 európskych škôl, v súčasnosti existuje 14 škôl so sídlom v siedmich členských štátoch (5 v Belgicku, 3 v Nemecku, 1 v Taliansku, 2 v Luxembursku, 1 v Holandsku, 1 v Španielsku a 1 v Spojenom kráľovstve). V týchto školách je v súčasnosti zapísaných približne 22 500 žiakov.

4 — Hoci francúzske znenie žaloby používa výraz „écoles publiques“, pôvodné jazykové znenie používa výraz „štátne školy“, ktorý, ako vysvetlím nižšie, zodpovedá výrazu „financované“ (po francúzsky „subventionnés“) vzdelávacie zariadenia.

3. Komisia v podstate Spojenému kráľovstvu vytýka, že nezabezpečilo, aby si učitelia vyslaní týmto členským štátom do európskych škôl zachovali právo na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky zaručené ich vnútroštátnymi právnymi predpismi v súlade s článkom 12 ods. 4 písm. a) dohovoru, a že uvedeným učiteľom v rozpore s článkom 25 ods. 1 toho istého dohovoru neponechalo vyplácané odmeny.

4. Kontext sporu medzi Komisiou a Spojeným kráľovstvom je osobitý z dvoch dôvodov.

5. Prvým sú pravidlá uplatniteľné na európske školy a ich učiteľov. Druhým je systém vzdelávania a systém odmeňovania uplatniteľný na učiteľov v Spojenom kráľovstve, v tomto prípade učiteľov v Anglicku a vo Walese.

6. Pokiaľ ide o prvý dôvod, je potrebné pripomenúť, ako je to zdôraznené v odôvodneniach dohovoru, že systém európskych škôl je „jediný svojho druhu“ a bol zriadený na účely spoločného vzdelávania detí zamestnancov európskych inštitúcií s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie týchto inštitúcií [5]. V odôvodneniach sa tiež uvádza, že tento systém predstavuje formu spolupráce medzi členskými štátmi navzájom a medzi členskými štátmi a Európskou úniou, pričom plne uznáva zodpovednosť členských štátov za obsah vyučovania a usporiadanie ich systému vzdelávania [6].

7. V tomto duchu je podľa článku 25 dohovoru rozpočet európskych škôl financovaný, okrem iného, z príspevkov členských štátov prostredníctvom priebežného vyplácania odmien učiteľom prideleným alebo vyslaným týmito členskými štátmi, ako aj z príspevku Únie, ktorý je určený na pokrytie rozdielu medzi celkovým objemom výdavkov škôl a súčtom ostatných príjmov.

8. Po druhé, podľa článku 3 ods. 2 dohovoru zabezpečujú vyučovanie na európskych školách učitelia pridelení alebo vyslaní členskými štátmi v súlade s rozhodnutiami prijatými Najvyššou radou – ktorá je jedným z orgánov týchto škôl [7] – podľa postupu stanoveného v článku 12 ods. 4.

9. Podľa článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru je v správnych záležitostiach Najvyššia rada povinná každoročne na návrh rád inšpektorov určiť požiadavky na učiteľov vytvorením alebo zrušením pracovných miest. Zabezpečuje spravodlivé rozdelenie funkcií medzi členskými štátmi. Spolu s vládami sa uznáša na otázkach týkajúcich sa vyslania alebo dočasného preloženia učiteľov stredných škôl, učiteľov základných škôl a pedagogických poradcov školy. Zamestnanci si zachovajú právo na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky zaručené vnútroštátnymi predpismi.

10. Okrem toho podľa Služobného poriadku zamestnancov pridelených do európskych škôl (ďalej len „služobný poriadok“), ktorý prijala Najvyššia rada na základe článku 12 ods. 1 dohovoru a ktorý je uplatniteľný s účinnosťou od 1. septembra 1996, pridelenie v zásade nesmie trvať dlhšie ako deväť rokov.

11. Tento služobný poriadok obsahuje tiež ustanovenia o odmeňovaní a o podmienkach zamestnávania učiteľov pridelených alebo vyslaných do týchto škôl. Článok 49 služobného poriadku konkrétne stanovuje, že pridelení učitelia aj naďalej poberajú svoje vnútroštátne platy, ktoré im vyplácajú príslušné vnútroštátne orgány, ako aj rozdiel medzi odmenou stanovenou v tomto služobnom poriadku a hodnotou ich vnútroštátnych odmien znížených o povinné odvody na sociálne zabezpečenie, ktorý im vypláca európska škola (ďalej len „európsky príplatok“). Okrem toho podľa článku 72 ods. 1 služobného poriadku majú zamestnanci, ktorých služba sa skončí, pri odchode zo služby – za predpokladu, že zo

5 — Pozri tiež rozsudok zo 14. júna 2011, Miles a i., C-196/09, Zb. s. I-5105, bod 39. Školy poskytujú viacjazyčné a multikultúrne vzdelávanie detí materských, základných a stredných škôl.

6 — Znenie tohto odôvodnenia sa čiastočne zhoduje so znením článku 165 ods. 1 ZFEÚ.

7 — Najvyššia rada okrem iného pozostáva z týchto členov: zástupcovia členských štátov na ministerskej úrovni a zástupcu Komisie. Podľa článku 10 dohovoru Najvyššia rada dozerá na uplatňovanie dohovoru a na tento účel má potrebné rozhodovacie právomoci vo veciach vzdelávacích, rozpočtových a správnych.

služby odišli z iných dôvodov ako na základe disciplinárneho konania – nárok na vyplatenie odstupného úmerne k skutočnej dĺžke trvania služby až do maximálneho počtu deviatich rokov. Podľa článku 72 ods. 2 sa výška tohto príspevku vypočítava na základe rozdielu medzi posledným základným európskym platom za 1,5 mesiaca, vynásobeným koeficientom stanoveným pre krajinu pôvodu, a posledným základným vnútroštátnym platom za 1,5 mesiaca za každý rok služby.

12. Služobný poriadok však neobsahuje nijaké ustanovenie týkajúce sa nároku na dôchodok pridelených učiteľov, ktorí počas svojho pridelenia aj naďalej prispievajú do svojich vnútroštátnych dôchodkových systémov.

13. Pokiaľ ide o druhý dôvod, ktorý spočíva v osobitých vlastnostiach systému vzdelávania v Spojenom kráľovstve, je potrebné poznamenať, že systém vzdelávania je decentralizovaný a rozdelený na tri samostatné „oblasti“, konkrétne Anglicko a Wales, ktoré spoločne tvoria jedinú „oblasť“, Severné Írsko a Škótsko. V každej z týchto „oblastí“ sú rôzne pracovné podmienky.

14. Pokiaľ ide o oblasť pozostávajúcu z Anglicka a Walesu, ktorá je jedinou relevantnou oblasťou na účely prejednávaného prípadu, väčšina učiteľov je zamestnaná na štátnych školách. Platové, ako aj pracovné podmienky týchto učiteľov stanovuje vyhláška príslušného ministra v „School Teachers Pay and Conditions Document“ (dokument týkajúci sa odmeňovania a pracovných podmienok učiteľov, ďalej len „STPCD“), ktorá je záväzná, pokiaľ ide o akúkoľvek pracovnú zmluvu uzatvorenú so štátnou školou.

15. Niektorí učitelia nie sú zamestnaní na štátnych školách, ale na iných typoch škôl, akými sú napríklad nezávislé samostatne hospodáriace štátne školy financované sponzormi („akadémie“), súkromné školy, európska škola v Culhame a školy zriadené zahraničnými vládami. V týchto školách sú pracovné podmienky stanovené v STPCD dobrovoľné.

16. STPCD z roku 2009 stanovuje platové triedy, ktoré majú tieto hlavné charakteristiky.

17. Čo sa týka triednych učiteľov, existuje základná platová trieda, ktorá má šesť stupňov. Hlavným kritériom postupu v tejto platovej triede je úroveň skúseností meranej v závislosti od počtu odpracovaných rokov. Všeobecne platí, že zamestnávateľ učiteľa musí tohto učiteľa za každý rok, ktorý odpracoval ako triedny učiteľ, zaradiť do vyššieho stupňa tejto platovej triedy. Ak neberieme do úvahy výnimočné prípady s neuspokojivými výsledkami, postup v tejto platovej triede je automatický.

18. V roku 2000 bol zavedený nový režim nazývaný „threshold pay“ (cezprahový plat). Podľa tohto režimu môžu učitelia v Anglicku a vo Walese, ak dosiahnu najvyšší stupeň základnej platovej triedy, požiadať o prekročenie prahu do vyššej platovej triedy [„post-threshold pay scale“ (cezprahová platová trieda)] rozdelenej do troch stupňov (U1 až U3). Učitelia, ktorí o takéto zaradenie požiadajú, musia spĺňať určité odborné výkonnostné štandardy, poskytnúť dôkazy o svojej kvalifikácii a požiadať o posúdenie svojich schopností. Odborné štandardy, ktoré musia títo učitelia spĺňať, sa nachádzajú v dokumente nazvanom „Professional Standards for Teachers“ (Odborné štandardy pre učiteľov). Posúdenie uskutočňujú riaditelia škôl, ktorí musia zabezpečiť, aby posudzovaní učitelia tieto štandardy spĺňali. Hneď ako učiteľ prekročil prah do vyššej platovej triedy [„post-threshold teacher“ (cezprahový učiteľ)], postup v rámci tejto platovej triedy už nie je automatický, ale závisí od výsledkov ročnej hodnotiacej správy.

19. Čo sa týka štátnych škôl, STPCD taktiež umožňuje vytváranie pracovných miest pre „excellent teachers“ (vynikajúcich učiteľov) alebo „ET“ a „advanced skills teachers“ (učiteľov s lepšími schopnosťami) alebo „AST“, pre ktorých sú vytvorené osobitné platové triedy (AST 1 až AST 18), ako aj pracovných miest oprávňujúcich učiteľov na „teaching and learning responsibility payments“ (príplatky za zodpovednosť za učenie a vzdelávanie) alebo „TLRP“. Učitelia nesmú súčasne zastávať viac ako jedno pracovné miesto.

20. Učitelia, ktorí chcú byť zaradení do Excellent Teacher Scheme (režim pre vynikajúcich učiteľov), musia dosiahnuť najvyšší z troch stupňov cezprahovej platovej triedy na dobu aspoň dvoch rokov a musia mať osobitné odborné schopnosti, ako to stanovujú Odborné štandardy pre učiteľov. V tejto súvislosti sa však môžu uchádzať o posúdenie, iba pokiaľ ide o voľné miesto na pracovnej pozícii ET vo svojej škole. Posúdenie vykonávajú externí hodnotitelia, aby sa zaručila jednotnosť posudzovacieho procesu. Popri bežných triednych povinnostiach ET zohrávajú dôležitú úlohu vo svojej škole, pretože pomáhajú iným učiteľom zlepšiť efektivitu a prispievajú k dosiahnutiu cieľov vzdelávania zlepšovaním kvality výučby na školách.

21. Na to, aby sa učitelia mohli uchádzať o pracovné miesto AST, nemusia nevyhnutne prekročiť prahovú hranicu, ale napriek tomu musia spĺňať post-threshold teacher standards (cezprahové štandardy pre učiteľov), čiže odborné výkonnostné štandardy uplatniteľné na ET, ako aj osobitné profesionálne štandardy AST, ako to stanovujú Odborné štandardy pre učiteľov. V tejto súvislosti vykonávajú posúdenie externí hodnotitelia. Tieto pracovné miesta so sebou nesú ďalšie povinnosti. AST v zásade trávia 80 % svojho času vyučovaním vo svojich triedach a zvyšný čas venujú iným úlohám, ktoré vykonávajú s učiteľmi iných škôl alebo v ich prospech. Pracovné miesta AST si na rozdiel od pracovných miest ET vyžadujú spoluprácu s inými školami.

22. Napokon TLRP sú dostupné všetkým triednym učiteľom bez ohľadu na to, či prekročili alebo neprekročili prahovú hranicu. Tieto dodatočné príplatky, ktoré sa viažu skôr na konkrétne pracovné miesta v rámci štruktúry zamestnancov školy ako na konkrétnych jednotlivcov, sa poskytujú učiteľom, ktorí prebrali „trvalú dodatočnú zodpovednosť v kontexte štruktúry zamestnancov [školy]“. Ďalšie príplatky sú určené na odmenu za zodpovednosť, ktorá prekračuje rámec zodpovednosti triednych učiteľov a týka sa okrem iného pomoci žiakom mimo triedy alebo vedenia v predmete či vo vývoji študijných osnov.

23. Bez ohľadu na postavenie svojej školy pôvodu, akýkoľvek učiteľ v Spojenom kráľovstve môže požiadať o pridelenie do európskych škôl.

24. Prideleným učiteľom sa však nezachováva zmluvný vzťah s pôvodným zamestnávateľom, ale na účely pridelenia vstupujú do nového pracovného pomeru s ministerstvom pre deti, vzdelávacie inštitúcie a rodiny (ďalej len „ministerstvo školstva“).

25. Táto pracovná zmluva stanovuje, že STPCD sa neuplatňuje na učiteľov pridelených do európskych škôl z Anglicka a Walesu. Napriek tomu stanovuje, že vnútroštátne platy vyplácané mesačne prideleným učiteľom sú stanovené v súlade so základnou platovou triedou stanovenou v STPCD a že majú nárok na každoročné zvyšovanie platov, ktoré sa dohodne na vnútroštátnej úrovni a vzťahuje sa naň STPCD. Ďalej sa v nej uvádza, že žiadne ďalšie zvýšenie vnútroštátnej odmeny sa nebude vyplácať a že pridelený učiteľ nesmie počas pridelenia do európskej školy požiadať o zaradenie do vyššej platovej triedy alebo o akýkoľvek ďalší príplatok či postavenie stanovené v STPCD. Pracovná zmluva napokon stanovuje, že zamestnanie v európskej škole zakladá nárok na dôchodok podľa (Teachers' Pension Scheme for England and Wales) dôchodkového systému učiteľov pre Anglicko a Wales a že príspevky sa vypočítavajú len z vnútroštátneho platu.

26. V dôsledku veľkého počtu sťažností podaných zo strany britských učiteľov pridelených do európskych škôl a niekoľkých parlamentných otázok Komisia od roku 2000 opakovane predkladala túto otázku niekoľkým po sebe nasledujúcim ministrom školstva v Spojenom kráľovstve a tvrdila, že rozhodnutie, že britskí učitelia pridelení do európskych škôl nie sú oprávnení na pridelenie do vyšších platových tried súvisiacich s výkonnosťou, je s rozpore s dohovorom. Počiatočná výmena listov v rokoch 2000 a 2001 a ďalšia výmena listov v roku 2007 problém nevyriešila. Komisia následne požiadala, aby sa o tejto otázke diskutovalo na zasadnutí Najvyššej rady, ktoré sa konalo 20. až 22. októbra 2008. Dňa 20. novembra 2008 sa uskutočnila videokonferencia, na ktorej sa zúčastnili zástupcovia Komisie a ministerstva školstva, v rámci ktorej sa opäť nepodarilo problém vyriešiť. Dňa 13. januára 2009 Komisia poslednýkrát požiadala Najvyššiu radu o vyriešenie problému a zároveň oznámila, že ak sa vec nevyrieši, bude sa musieť obrátiť na Súdny dvor v súlade s článkom 26 dohovoru.

27. Otázka výkladu článku 12 ods. 4 písm. a) a článku 25 ods. 1 dohovoru bola predmetom rokovania na zasadnutí Najvyššej rady, ktoré sa konalo 20. a 21. januára 2009. Po tomto zasadnutí Najvyššia rada dospela k záveru, že nie je schopná vyriešiť tento spor a formálne vzala na vedomie zámer Komisie obrátiť sa na Súdny dvor, aby rozhodol o výklade a uplatnení spomínaných článkov a o podaní žaloby proti Spojenému kráľovstvu na základe článku 26 dohovoru v spojení s článkami 10 ES a 39 ES.

28. Za týchto okolností podala Komisia 18. decembra 2009 túto žalobu.

29. Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— určil, že článok 12 ods. 4 písm. a) dohovoru sa má vykladať a uplatňovať tak, aby mali učitelia pridelení členským štátom počas ich pridelenia zabezpečený prístup k rovnakému služobnému postupu a zvyšovaniu platu ako učitelia pracujúci v tomto členskom štáte, a že to, že niektorí učitelia počas ich pridelenia Spojeným kráľovstvom nemajú prístup k lepším platovým triedam [najmä tým, ktoré sú známe ako „threshold pay“ (cezprahové platy), „excellent teacher system“ (režim pre vynikajúcich učiteľov) alebo „advanced skills teachers“ (učitelia s lepšími schopnosťami)] a ďalším príplatkom [ako napríklad „teaching and learning responsibility payments“ (príplatky za zodpovednosť za učenie a vzdelávanie)], ako aj k postupu v zamestnaní v rámci existujúcich platových tried, ktoré sa uplatňovali na učiteľov zamestnaných na štátnych školách v Anglicku a vo Walese, je nezlučiteľný s článkom 12 ods. 4 písm. a) a článkom 25 ods. 1 dohovoru,

— zaviazať Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska na náhradu trov konania.

30. Spojené kráľovstvo navrhuje, aby Súdny dvor žalobu zamietol.

31. Prednesy účastníkov konania boli vypočuté na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 4. mája 2011.

II – Analýza

32. Ako vyplýva z úvodu, žalobu Komisie možno rozdeliť na dve časti. Prvá časť sa pomerne všeobecne týka výkladu poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru, zatiaľ čo druhá časť, ktorá je konkrétnejšia, sa v podstate týka postupu v zamestnaní niektorých učiteľov pridelených Spojeným kráľovstvom do európskych škôl počas ich pridelenia.

33. Zdá sa, že táto dichotomická žaloba odráža znenie arbitrážnej doložky stanovenej v článku 26 dohovoru, podľa ktorého má Súdny dvor výhradnú právomoc v sporoch medzi zmluvnými stranami týkajúcich sa „výkladu a uplatňovania“ tohto dohovoru, ktoré nevyriešila Najvyššia rada.

34. Hoci, ako to dokazujú písomné vyjadrenia predložené účastníkmi konania, nie je veľmi jednoduché odlíšiť jednu časť od druhej, budem sledovať prístup navrhnutý v žalobe Komisie.

A – *Výklad poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru*

35. Ako som už uviedol v úvode, článok 12 ods. 4 písm. a) dohovoru zveruje Najvyššej rade úlohu každoročne určiť požiadavky na učiteľov európskych škôl, ako aj zabezpečiť spravodlivé rozdelenie funkcií medzi členskými štátmi. Toto ustanovenie taktiež stanovuje, že Najvyššia rada je povinná „spolu s vládami sa uznáša[ť] na otázkach týkajúcich sa vyslania alebo dočasného preloženia učiteľov… Zamestnanci si zachovajú právo na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky zaručené ich vnútroštátnymi predpismi“.

36. Pokiaľ ide o výklad poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru, Komisia sa domnieva, po prvé, že ukladá členským štátom povinnosť a poskytuje právo prideleným alebo vyslaným učiteľom a, po druhé, že výraz „právo na postup“ je potrebné vykladať široko tak, aby sa vzťahoval na rôzne vnútroštátne systémy odmeňovania uplatniteľné na učiteľov v prípade ich pridelenia alebo vyslania, vrátane zaradenia do vyššej platovej triedy.

37. Spojené kráľovstvo proti takémuto výkladu jednoznačne namieta. Domnieva sa, po prvé, že článok 12 ods. 4 písm. a) dohovoru je adresovaný iba Najvyššej rade a že členským štátom neukladá žiadne povinnosti. Toto ustanovenie vyžaduje, aby Najvyššia rada pri výkone svojich správnych funkcií rešpektovala vnútroštátne predpisy, pokiaľ ide o postup v zamestnaní a dôchodkové nároky. Spojené kráľovstvo sa domnieva, že uloženie povinnosti členským štátom rešpektovať svoje vnútroštátne predpisy by nedávalo zmysel. Po druhé, Spojené kráľovstvo sa domnieva, že výraz „právo na postup“ odkazuje iba na povýšenie na vyššie pracovné miesta, kde je väčšia zodpovednosť v rámci štruktúry školy, akými sú napríklad riaditeľ školy alebo zástupca riaditeľa školy.

38. V podstate súhlasím s výkladom, ktorý navrhuje Komisia.

39. Je pravda, že posledná veta článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru je súčasťou kapitoly, ktorá sa týka právomocí Najvyššej rady, a že článok 3 ods. 2 dohovoru odkazuje na rozhodnutia prijaté Najvyššou radou podľa článku 12 ods. 4.

40. Na rozdiel od tvrdení uvádzaných zo strany Spojeného kráľovstva však článok 12 ods. 4 písm. a) dohovoru nie je adresovaný iba Najvyššej rade, ale taktiež členským štátom, ktoré sú jeho zmluvnými stranami, čo výslovne dokazuje predposledná veta tohto článku odkazujúca na „vlády“.

41. Tým, že toto ustanovenie stanovuje, že pridelení alebo vyslaní učitelia si zachovávajú svoje právo na postup v zamestnaní a nároky na dôchodok zaručené vnútroštátnymi predpismi, nemá za cieľ podriadiť zachovanie týchto práv rozhodnutiu Najvyššej rady, ale ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby títo učitelia neboli znevýhodnení v dôsledku ich pridelenia alebo vyslania do európskych škôl, ktoré je dočasného charakteru.

42. V rozpore s názorom zastávaným Spojeným kráľovstvom sa zdá, že takéto znevýhodnenie nemôže byť jednoducho nezohľadnené na základe tvrdenia, že každý členský štát musí rešpektovať svoje vnútroštátne predpisy.

43. V prípade neexistencie povinnosti stanovenej v dohovore, ktorá spočíva v zabezpečení toho, aby si pridelení učitelia „zachovali“ (po francúzsky „conservent“) právo na postup v zamestnaní a nároky na dôchodok zaručené „vnútroštátnymi predpismi“ (po francúzsky „statut national“), teda práv, na ktoré by mohli byť oprávnení, keby boli aj naďalej zamestnaní v ich členskom štáte pôvodu, takéto vnútroštátne predpisy by mohli členské štáty ľahko meniť alebo prispôsobovať obzvlášť so zreteľom na konkrétne situácie vrátane tých, ktoré vo všeobecnosti zahŕňajú presťahovanie sa do iného členského štátu, ako je to v prípade prevažnej väčšiny učiteľov zo Spojeného kráľovstva pridelených alebo vyslaných do európskych škôl.

44. V dôsledku toho, aby sa toto ustanovenie nestalo neúčinným, nemyslím si, že posledná veta článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru by sa mohla vykladať v tom zmysle, že ukladá povinnosti iba Najvyššej rade, keďže k prijatiu a určeniu obsahu predpisov o postupe v zamestnaní a nárokov na dôchodok pridelených alebo vyslaných učiteľov dochádza na vnútroštátnej úrovni.

45. Čo sa týka „postupu v zamestnaní“ (po francúzsky „avancement“), je potrebné pripomenúť, že anglické znenie poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru používa výraz „postup v zamestnaní“, čo by mohlo čiastočne vysvetľovať kontroverznosť tohto pojmu. Na základe iného jazykového znenia dohovoru nemožno zistiť nijaký jasný trend, ktorý by umožňoval stanoviť, ktorý z týchto dvoch pojmov prevažuje, a zdá sa, bez ohľadu na použité pojmy, keďže účelom poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru je, ako som už uviedol, zabrániť v rámci pridelenia alebo vyslania znevýhodneniu učiteľov pridelených do európskych škôl, že nie je predstaviteľné, ako tvrdí Spojené kráľovstvo, že práva, ktoré musia byť týmto učiteľom zachované, sa obmedzujú na prístup k pracovným miestam, ktorých názov odráža vyššie pracovné pozície v rámci hierarchie vnútroštátnych škôl a nesie so sebou väčšiu zodpovednosť.

46. Okrem toho samotný význam výrazu „postup v zamestnaní“ nemožno obmedziť na prístup k takýmto pracovným miestam. Tento výraz taktiež vo všeobecnosti označuje, ako to vidieť na príklade postupu v zamestnaní v rámci verejnej služby Európskej únie, prístup k vyššej platovej triede v rámci jedného zamestnania (napríklad asistenti alebo administrátori), čo zahŕňa uplatnenie vyššieho platového ohodnotenia bez toho, aby to prinieslo zmenu názvu pracovnej pozície alebo vyššiu zodpovednosť. Domnievam sa, že z tohto dôvodu sa pojem postup v zamestnaní (po francúzsky „avancement“) v zmysle poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru týka situácie povýšenia v zamestnaní. Tento výklad najlepšie umožňuje jednotné uplatnenie poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru vzhľadom na rozmanitosť vnútroštátnych systémov postupu v zamestnaní a odmeňovania.

47. Z tohto dôvodu je v tejto situácii potrebné poznamenať, že posledná veta článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru ukladá zmluvným stranám povinnosť zabezpečiť, aby si učitelia pridelení alebo vyslaní do európskych škôl počas ich pridelenia alebo vyslania zachovali právo na povýšenie v zamestnaní a nároky na dôchodok zaručené ich vnútroštátnymi predpismi.

48. Ďalej je potrebné preskúmať poslednú otázku, ktorá sa, hoci sa na ňu Spojené kráľovstvo odvolávalo skôr na účely namietania proti uplatniteľnosti poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru na jeho území, z určitého uhla pohľadu týka výkladu tohto ustanovenia. Táto otázka sa týka troch výrazov, ktoré sú uvedené nižšie v úvodzovkách, „právo“ „zaručené“ „vnútroštátnymi predpismi“.

49. Spojené kráľovstvo v podstate zastáva názor, že toto slovné spojenie sa musí vykladať striktne a doslovne. Vzhľadom na osobitné vlastnosti systému vzdelávania v Spojenom kráľovstve však učitelia v Anglicku a vo Walese pridelení do európskych škôl nepožívajú „právo“ na postup v zamestnaní „zaručené“ „vnútroštátnymi predpismi“.

50. Hoci by som sa mal v tomto štádiu úvah obmedziť na toto tvrdenie, ktoré sa týka výkladu predmetného slovného spojenia, napriek tomu je potrebné poznamenať, že Spojené kráľovstvo podobne ako ostatné členské štáty s určitosťou nie je akýmkoľvek spôsobom oslobodené od povinnosti plniť si svoje povinnosti vyplývajúce z poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru.

51. Hoci je teda celkom možné, že učitelia v Anglicku a vo Walese vzhľadom na osobitné vlastnosti systému vzdelávania v Spojenom kráľovstve nemajú postavenie úradníka alebo štátneho zamestnanca na rozdiel od učiteľov v iných členských štátoch, povinnosť stanovená v článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru sa musí napriek tomu uplatniť na všetky zmluvné strany dohovoru, teda aj na všetky členské štáty, a to bez ohľadu na akékoľvek osobitné vlastnosti.

52. Domnievam sa, že odkaz na „statut national“ (po anglicky „national rules“) vo francúzskom znení poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru by sa mal vykladať s istou mierou flexibility a vzhľadom na osobitné vlastnosti vzdelávacích systémov členských štátov tak, aby si toto ustanovenie zachovalo svoj praktický účinok a aby sa uplatňovalo na území každého z týchto členských štátov. Domnievam sa, že je to taktiež dôvod, prečo sa v anglickom, ako aj v ostatných jazykových zneniach tohto ustanovenia nespomína výraz „statut national“, ktorý by bol trochu nevhodný v kontexte Spojeného kráľovstva – i v kontexte iných členských štátov, v rámci ktorých je na základe rozdelenia právomoci v oblasti vzdelávania vzdelávanie zverené štátnym orgánom na nižšej úrovni – ale všeobecnejšie sa týka zachovania práva na postup v zamestnaní zaručeného „vnútroštátnymi predpismi“ [8], teda predpismi prijatými členskými štátmi.

53. Domnievam sa, že pokiaľ ide o zachovanie „práva“ na postup v zamestnaní „zaručeného vnútroštátnymi predpismi“, je potrebné neobmedzovať sa iba na striktný a doslovný výklad týchto

8 — Podobný výraz je použitý v nemeckom („der Regelung ihres Herkunftsstaates“), ako aj španielskom („normativas nacionales“) jazykovom znení poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru pravdepodobne preto, lebo za vzdelávanie v týchto členských štátoch nezodpovedajú ústredné orgány.

výrazov. Ako som už uviedol, pokiaľ ide o výklad výrazu „postup v zamestnaní“, je potrebné klásť dôraz na účel predmetného ustanovenia, ktoré má konkrétne za cieľ neznevýhodňovať učiteľov z členských štátov pridelených alebo vyslaných do európskych škôl tým, že sú zbavení práva na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky, ktoré by požívali, keby boli aj naďalej zamestnaní na školách v ich členskom štáte pôvodu.

54. Na rozdiel od tvrdení uvádzaných zo strany Spojeného kráľovstva sa zachovanie „práva“ na postup v zamestnaní nemusí nevyhnutne a výlučne obmedzovať iba na situácie automatického práva na postup v zamestnaní spojeného s počtom odpracovaných rokov. Nielenže sa zdá, že toto tvrdenie odporuje tvrdeniu vyjadrenému týmto členským štátom, ktoré už bolo preskúmané vyššie, že výraz postup v zamestnaní by sa mal obmedzovať na prístup k pracovným miestam, ktorých názov odráža vyššie pracovné pozície v rámci hierarchie vnútroštátnych škôl a ktorý so sebou nesie väčšiu zodpovednosť, ale uznanie dôvodnosti takéhoto tvrdenia by obmedzilo aj rozsah pôsobnosti poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru na situácie, ktoré by dokonca neboli podporené ani len doslovným výkladom tohto ustanovenia.

55. V dôsledku toho spočíva povinnosť členských štátov v tom, aby si učitelia pridelení alebo vyslaní do európskych škôl zachovali právo na povýšenie v zamestnaní, ktoré by im bolo priznané, keby boli aj naďalej zamestnaní v tomto členskom štáte. Teda v závislosti od obsahu práv priznaných jednotlivým učiteľom v každom členskom štáte môžu mať tieto práva napríklad podobu skutočného práva na postup v zamestnaní alebo jednoducho práva na účasť na postupoch, ktorých cieľom je povýšenie v zamestnaní. Obsah práva na postup v zamestnaní sa z tohto dôvodu môže meniť v závislosti od členského štátu. Na druhej strane toto právo nemôže mať menší rozsah, ako je rozsah, v akom by toto právo mali učitelia pridelení alebo vyslaní do európskych škôl, keby boli naďalej zamestnaní na školách v ich členskom štáte pôvodu podobne ako ich kolegovia, ktorí ostali aj naďalej zamestnaní v tomto členskom štáte. Akýkoľvek iný výklad by bol v rozpore s uistením, ktoré týmto učiteľom poskytuje posledná veta článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru, že právo na postup v zamestnaní zaručené ich vnútroštátnymi predpismi im bude „zachované“.

56. V dôsledku toho navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prvú časť žaloby Komisie takto: posledná veta článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru sa musí vykladať tak, že ukladá zmluvným stranám povinnosť zabezpečiť, aby si učitelia pridelení alebo vyslaní do európskych škôl počas ich pridelenia alebo vyslania zachovali právo na povýšenie v zamestnaní a nároky na dôchodok stanovené vnútroštátnymi predpismi ich členského štátu pôvodu, ktoré by sa na nich uplatňovali, keby boli aj naďalej zamestnaní na školách v tomto členskom štáte.

57. Práve vzhľadom na tento výklad je potrebné preskúmať druhú časť žaloby, ktorá sa konkrétnejšie týka konania Spojeného kráľovstva, pokiaľ ide o postup v zamestnaní učiteľov, ktorých prideľuje do európskych škôl.

B – *Konanie Spojeného kráľovstva, pokiaľ ide o postup v zamestnaní učiteľov, ktorých prideľuje do európskych škôl počas ich pridelenia*

58. V druhej časti žaloby Komisia tvrdí, že niektorí učitelia pridelení Spojeným kráľovstvom do európskych škôl musia byť počas ich pridelenia oprávnení na prístup k vyššej platovej triede [„post-threshold pay scale“ (cezprahová platová trieda)], pracovným miestam (ET a AST), ďalším príplatkom (TLRP) stanoveným v STPCD, ako aj k postupu v zamestnaní v rámci existujúcej platovej triedy podobne ako ich kolegovia učitelia, ktorí sú naďalej zamestnaní na štátnych školách v Anglicku a vo Walese.

59. Vzhľadom na znenie tejto časti žaloby a na rozdiel od tvrdení uvádzaných zo strany Spojeného kráľovstva pri viacerých príležitostiach v rámci tohto konania sa teda žaloba Komisie netýka situácie všetkých učiteľov v Anglicku a vo Walese pridelených do európskych škôl, ale iba určitej skupiny týchto učiteľov, ktorí, ako tvrdí Komisia, môžu v prípade postupu v zamestnaní požívať rovnaké zaobchádzanie na rovnakej úrovni ako ich kolegovia zamestnaní na štátnych školách.

60. Bez ohľadu na diskusiu medzi účastníkmi konania, pokiaľ ide o to, či STPCD stanovuje vnútroštátne predpisy v zmysle článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru – diskusia, ku ktorej sa ešte neskôr vrátim – je zrejmé, že spoločný menovateľ kategórie učiteľov pridelených do európskych škôl na účely druhej časti žaloby Komisie zahŕňa tých učiteľov, ktorí predtým, ako boli pridelení, boli oprávnení na prístup k vyššej platovej triede, čiže učiteľov, ktorí pred pridelením dosiahli najvyšší stupeň (M6) základnej platovej triedy podľa STPCD [9]. Domnievam sa, že do tejto kategórie musia taktiež spadať učitelia, ktorí postúpili vyššie v rámci základnej platovej triedy a dosiahli najvyšší stupeň tejto triedy počas pridelenia a ktorí počas tohto obdobia mohli požiadať o prístup k vyššej platovej triede a/alebo k pracovným miestam uvedeným v žalobe Komisie, keby neboli nútení vzdať sa týchto práv v pracovnej zmluve uzatvorenej s ministerstvom školstva. Je nesporné, že všetci učitelia pridelení Spojeným kráľovstvom do európskych škôl požívajú výhody vyplývajúce z uplatnenia základnej platovej triedy STPCD. Podľa vysvetlení Spojeného kráľovstva títo učitelia taktiež pokračovali v postupe vyššie v rámci tejto platovej triedy a za niektorých okolností boli schopní dosiahnuť najvyšší stupeň tejto platovej triedy počas ich pridelenia.

61. Na základe znenia tejto druhej časti žaloby Komisie je však menej jasné to, že kategória predmetných učiteľov nezahŕňa iba učiteľov, ktorí boli pred svojím pridelením zamestnaní na štátnych školách, teda na školách, ktoré podliehali STPCD, ale taktiež učiteľov, ktorí boli zamestnaní na neštátnych školách, a z tohto dôvodu mali možnosť voľby, či STPCD uplatnia.

62. Domnievam sa, že predtým, ako preskúmam túto otázku, je dôležité vyriešiť otázku klasifikácie STPCD vzhľadom na poslednú vetu článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru.

63. Ako som už uviedol, Spojené kráľovstvo tvrdí, že STPCD nepredstavuje vnútroštátne pravidlá v zmysle tohto článku, keďže na veľký počet učiteľov v Spojenom kráľovstve sa tento dokument nevzťahuje.

64. Táto argumentácia ma nepresvedčila.

65. Je pravda, že pracovné podmienky, ako aj podmienky odmeňovania stanovené v tomto dokumente, ktoré boli prijaté vyhláškou ministerstva školstva Spojeného kráľovstva, nie sú automaticky uplatniteľné na všetkých učiteľov v Anglicku a vo Walese.

66. Uplatňujú sa však povinne na všetkých učiteľov zamestnaných na štátnych školách [10] a dobrovoľne na učiteľov zamestnaných na neštátnych školách [11]. Okrem toho, ako som už uviedol a ako priznalo Spojené kráľovstvo na pojednávaní, základná platová trieda stanovená v STPCD je záväzná pre všetkých učiteľov z Anglicka a Walesu pridelených do európskych škôl na základe pracovnej zmluvy, ktorú učitelia uzatvorili s ministerstvom školstva napriek tej skutočnosti, že niektorí z nich boli pred pridelením zamestnaní na neštátnych školách, ktoré v niektorých prípadoch neuplatňovali alebo prinajmenšom neuplatňovali úplne pracovné podmienky a podmienky odmeňovania stanovené v STPCD.

67. Keďže Spojené kráľovstvo neuviedlo, aké ďalšie alternatívne dokumenty by sa mohli označiť za dokumenty obsahujúce relevantné vnútroštátne predpisy v zmysle poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru, vyplýva z toho, že v dôsledku neoznačenia nežiaducej právnej medzery v situácii v Spojenom kráľovstve je iba STPCD spôsobilé vykazovať vlastnosti týchto vnútroštátnych predpisov.

68. Taktiež na rozdiel od tvrdení uvádzaných zo strany Spojeného kráľovstva si nemyslím, že uznanie toho, že STPCD stanovuje vnútroštátne pravidlá v zmysle poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru, vedie k tomu, že učiteľom prideleným alebo vyslaným do európskych škôl sú poskytnuté

9 — Podľa vysvetlení poskytnutých zo strany Spojeného kráľovstva to v relevantnom čase predstavovalo 53 učiteľov z 250 učiteľov pridelených do európskych škôl.

10 — Na základe informácií Spojeného kráľovstva je to 435 000 osôb.

11 — Na základe informácií poskytnutých zo strany Spojeného kráľovstva je na tomto type škôl v Anglicku a vo Walese zamestnaná bližšie neurčená časť z 89 000 učiteľov.

práva, na ktoré by sa nemohli odvolávať na základe vnútroštátnej právnej úpravy, a teda vedie k porušeniu článku 165 ZFEÚ.

69. Je zrejmé, že účelom žaloby Komisie nie je prinútiť Spojené kráľovstvo k reforme organizácie jeho systému vzdelávania tým, že sa domáha toho, aby boli učiteľom prideleným alebo vyslaným do európskych škôl zverené práva, na ktoré by sa nemohli odvolávať, keby boli aj naďalej zamestnaní v Spojenom kráľovstve. Sledovanie tohto cieľa by bolo v rozpore s ustanoveniami stanovenými v článku 165 ods. 1 ZFEÚ, ktorého obsah je navyše, ako som už spomínal, obsiahnutý v odôvodneniach dohovoru [12].

70. Za týchto okolností a vzhľadom na osobitné vlastnosti systému vzdelávania v Spojenom kráľovstve musí právo na postup v zamestnaní, ktorého zachovanie musí byť podľa poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru učiteľom prideleným do európskych škôl zaručené, zahŕňať práva, ktoré by títo učitelia požívali, keby boli aj naďalej zamestnaní v Spojenom kráľovstve podobne ako ich kolegovia v Anglicku a vo Walese. Ako Komisia výslovne uviedla, cieľom druhej časti jej žaloby však nie je to, aby učiteľom prideleným Spojeným kráľovstvom do európskych škôl bol počas ich zamestnania na týchto školách automaticky udelený postup v zamestnaní alebo vyššia platová trieda alebo aby automaticky získali pracovné miesta či ďalšie príplatky uvedené v STPCD, ale jednoducho to, aby si učitelia pridelení do európskych škôl podobne ako ich kolegovia, ktorí sú naďalej zamestnaní na štátnych školách v Anglicku a vo Walese, zachovali počas svojho pridelenia právo na účasť na postupe, ktorý umožňuje prístup k tejto vyššej platovej triede, ako aj k spomínaným pracovným miestam a ďalším príplatkom.

71. Práve tieto práva na postup v zamestnaní STPCD zaručuje učiteľom v Anglicku a vo Walese zamestnaným na štátnych školách, ako aj učiteľom zamestnaným na neštátnych školách plne uplatňujúcich STPCD, ktorí dosiahli potrebný počet odpracovaných rokov, a z tohto dôvodu dosiahli najvyšší stupeň základnej platovej triedy (stupeň M6), pričom, ako priznalo Spojené kráľovstvo na pojednávaní, niektorí z nich sa rozhodli neuchádzať sa o zaradenie do vyššej platovej triedy a navyše, prinajmenšom 95 % z učiteľov, ktorí sa zúčastňujú na postupe, získajú prístup k tejto platovej triede.

72. Je však nesporné, že takúto slobodu voľby nemajú k dispozícii učitelia z Anglicka a Walesu pridelení do európskych škôl, keďže na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej s ministerstvom školstva Spojeného kráľovstva sú povinní vzdať sa akejkoľvek možnosti zúčastňovať sa počas pridelenia na postupoch, ktoré umožňujú prístup k vyššej platovej triede, pracovným miestam, ako aj k ďalším príplatkom, na ktoré sa vzťahuje STPCD.

73. Domnievam sa, že povinnosť, ktorú ukladá posledná veta článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru, by bola neúčinná vtedy, keby sa neuplatňovala na členské štáty, ktoré, hoci svojim učiteľom nezaručujú právo na postup v zamestnaní v užšom zmysle slova, im priznávajú právo na účasť na postupe, ktorý umožňuje prístup k vyššej platovej triede, pracovným miestam, ako aj k ďalším príplatkom stanoveným ich vnútroštátnymi predpismi.

74. Za týchto okolností sa domnievam, že skupina učiteľov pridelených do európskych škôl, ktorá si na účely poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru môžu „zachovať právo na postup v zamestnaní“, sú podľa STPCD tí učitelia, ktorí, keby ostali v Spojenom kráľovstve podobne ako ich kolegovia v Anglicku a vo Walese, mohli by požívať výhody vyplývajúce z uplatnenia podmienok stanovených v STPCD na účely prístupu k vyššej platovej triede, povýšenia do nej, ako aj na účely získania práva uchádzať sa o pracovné miesta a ďalšie príplatky, na ktoré sa vzťahuje tento dokument.

12 — Pozri poznámku pod čiarou 6 týchto návrhov.

75. Relevantnou skupinou teda sú, ako tvrdí Komisia, učitelia, ktorí boli ešte pred pridelením do európskych škôl zamestnaní na štátnych školách, ktoré inherentne musia plne uplatňovať STPCD v plnom rozsahu, ale tiež učitelia zamestnaní na neštátnych školách, ktoré dobrovoľne plne uplatňovali STPCD. V rámci týchto dvoch kategórií učiteľov je potrebné taktiež upriamiť pozornosť na tých učiteľov, ktorí, hoci nedosiahli najvyšší stupeň základnej platovej triedy pred pridelením, dosiahli ho počas tohto pridelenia.

76. Práve tieto skupiny učiteľov by sa mohli, keby neboli pridelené do európskych škôl, plne domáhať výhod vyplývajúcich z uplatnenia ustanovení STPCD v plnom rozsahu. V dôsledku toho sú to taktiež práve iba tieto skupiny učiteľov, ktoré sú v zmysle poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru oprávnené na „zachovanie“ práva zúčastniť sa výberového postupu, ktorý im umožní prístup k vyššej platovej triede stanovenej v STPCD, ako aj k pracovným miestam a ďalším príplatkom, na ktoré sa vzťahuje tento dokument, teda práva, ktorého sa učitelia museli vzdať pri podpise pracovných zmlúv, na základe ktorých boli pridelení do európskych škôl ministerstvom školstva Spojeného kráľovstva.

77. Z tohto dôvodu sa na ostatných učiteľov, čiže učiteľov, ktorí ešte pred pridelením do európskych škôl vyučovali na neštátnych školách, ktoré neuplatňovali alebo plne neuplatňovali STPCD, nevzťahuje druhá časť žaloby Komisie. Je absolútne logické, že títo učitelia sa nemohli vzdať práva, ktorého sa pôvodne ani nemohli domáhať. [13]

78. Domnievam sa, že za týchto okolností z toho vyplýva, že členský štát, ktorý aj prostredníctvom pracovnej zmluvy vyžaduje, aby sa niektorí jeho učitelia, ktorých sa rozhodne prideliť do európskych škôl, vzdali „práva na postup v zamestnaní“, ktoré by im v zásade malo byť „zachované“ na základe poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru, keby boli aj naďalej zamestnaní v Spojenom kráľovstve, zjavne porušuje toto ustanovenie.

79. Ako možno odvodiť z vyššie uvedených úvah, tento postoj sa nevzťahuje len na prístup k vyššej platovej triede, ale aj na prístup k pracovným miestam ET a AST a k pracovným miestam spojeným s ďalšími príplatkami TLRP.

80. Po prvé, prístup k takýmto pracovným miestam je podmienený splnením odborných výkonnostných štandardov uplatniteľných na pridelenie do vyššej platovej triedy [14].

81. Po druhé, tieto pracovné miesta so sebou nesú väčšiu mieru zodpovednosti, ako aj výhody vyplývajúce z vyššieho platu v porovnaní s pracovnými miestami, kde sa odmena stanovuje podľa základnej platovej triedy.

82. Skutočnosť, že na rozdiel od prístupu k vyššej platovej triede musia byť konkrétne pracovné miesta vytvárané, nemôže vylúčiť postup na tieto pracovné miesta z rozsahu uplatniteľnosti výrazu „postup v zamestnaní“ v zmysle poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru. Uznalo to aj Spojené kráľovstvo, keď obhajovalo, hoci nesprávne, že chápanie výrazu postup v zamestnaní v užšom zmysle slova zahŕňa iba postup na vyššie pracovné miesta. Domnievam sa, ako som už uviedol, že výraz „postup v zamestnaní“ sa musí vykladať samostatne a musí sa vzťahovať v širšom zmysle slova na akékoľvek povýšenie predmetných učiteľov, či už ide o prístup k vyššej platovej triede alebo prístup k pracovným miestam s väčšími učiteľskými a manažérskymi zodpovednosťami, aj keby takéto pracovné miesta nemali žiadne konkrétne hierarchické postavenie v rámci štruktúry školy. Čo sa týka ďalších príplatkov TLRP, dodal by som v rozsahu, v akom je to relevantné, čo zdôraznilo aj Spojené

13 — Takéto rozlišovanie nemá za následok diskrimináciu, keďže po prvé, z právneho hľadiska sa títo učitelia ocitli v odlišnej situácii v porovnaní s vyššie uvedenými skupinami učiteľov, a po druhé, z finančného hľadiska by mal európsky príplatok počas ich pridelenia kompenzovať rozdiel, ktorý by mohol vzniknúť vo vzťahu k učiteľom nachádzajúcim sa v týchto skupinách.

14 — Okrem toho uchádzači o pracovné miesta ET museli ešte predtým, ako sa začali uchádzať o tieto pracovné miesta, dosiahnuť tretí stupeň vyššej platovej triedy aspoň po dobu dvoch rokov (pozri bod 20 týchto návrhov).

kráľovstvo odvolávajúc sa na relevantné ustanovenia STPCD, že tieto ďalšie príplatky majú trvalú povahu a taktiež sa spájajú skôr s pracovnými miestami s vyššou zodpovednosťou za učenie a vzdelávanie ako s konkrétnymi jednotlivcami, čo podľa mňa znamená to, že na základe poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru taktiež patria do rozsahu uplatniteľnosti výrazu „postup v zamestnaní“.

83. Okrem toho a z dôvodu úplnosti konštatujem, že Spojené kráľovstvo nemôže tvrdiť, že učitelia pridelení do európskych škôl slobodne súhlasili s tým, že sa vzdajú plného uplatňovania STPCD počas pridelenia. V tejto súvislosti stačí uviesť to, že takáto doložka o vzdaní sa je štandardnou zmluvnou podmienkou, ktorú do pracovnej zmluvy uzatvorenej s učiteľmi zakomponovalo ministerstvo školstva a o ktorej nie je možné individuálne vyjednávať. Voľba, ktorú majú títo učitelia k dispozícii, je buď prijať pridelenie do európskych škôl za podmienok stanovených ministerstvom školstva, alebo toto pridelenie odmietnuť.

84. V tejto fáze sa Spojené kráľovstvo pri nepriznaní učiteľom prideleným do európskych škôl práva podieľať sa počas pridelenia na postupoch, ktoré umožňujú postup v zamestnaní stanovený v STPCD, aj naďalej odvoláva na ťažkosti, ktoré sú v podstate organizačného a rozpočtového charakteru.

85. Pokiaľ ide o organizačné ťažkosti, Spojené kráľovstvo sa v podstate odvoláva na úvahy súvisiace po prvé, s určitými osobitnými prvkami väčšej zodpovednosti, ktorú na seba preberajú uchádzači o pridelenie do vyššej platovej triedy, pracovných miest ET a AST, ako aj pracovných miest spojených s ďalšími príplatkami TLRP, a po druhé, s problémami týkajúcimi sa posudzovania učiteľov pridelených do európskych škôl.

86. Hoci tieto obavy môžu byť oprávnené, domnievam sa, že nemôžu prevážiť nad právom, ktoré učiteľom prideleným alebo vyslaným do európskych škôl priznáva posledná veta článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru.

87. Pokiaľ ide o prístup učiteľov k vyššej platovej triede, Spojené kráľovstvo nespochybňuje, že v prípade škôl so sídlom na jeho území, na ktoré sa plne uplatňovali STPCD, vykonávali posúdenie nadobudnutých schopností a znalostí riaditelia jednotlivých škôl.[15] V dôsledku toho považujem za obtiažne pochopiť, prečo podobné posúdenie, ktoré sa zakladá na tých istých podmienkach oprávnenosti na túto vyššiu platovú triedu stanovenú orgánmi Spojeného kráľovstva, by nemohli vykonať riaditelia predmetných európskych škôl, a ak je to potrebné, v spolupráci s príslušným inšpektorom v rámci tejto školy, ktorý je vymenovaný v súlade s ustanoveniami dohovoru, zastupuje predmetné členské štáty a dohliada na prácu učiteľov z tohto členského štátu[16], ako aj v spolupráci s ministerstvom školstva Spojeného kráľovstva.

88. Pokiaľ ide o prístup k pracovným miestam ET a AST, ako aj k pracovným miestam oprávňujúcim na TLRP a na posúdenie výkonnosti učiteľov uchádzajúcich sa o takéto pracovné miesta, nemôžem súhlasiť s tvrdením vyjadreným zo strany Spojeného kráľovstva, že jednoducho preto, že tieto pracovné miesta si od učiteľov vyžadujú prebranie väčšej zodpovednosti, najmä však riadenie

15 — Z dokumentov obsiahnutých v spise vyplýva, že existuje 10 odborných štandardov, ktoré musia spĺňať učitelia, ktorí dosiahli šiesty stupeň základnej platovej triedy a chcú sa uchádzať o pridelenie do vyššej platovej triedy, ktorými sú: 1. vo významnej miere prispievať, ak je to potrebné, k vykonávaniu politík a praxe na pracovisku a k zachovaniu kolektívnej zodpovednosti pri ich vykonávaní; 2. rozsiahle vedomosti a znalosti o tom, ako využívať a prispôsobovať celý rad stratégií výučby, učenia a riadenia správania, ako aj vedomosti a znalosti o tom, ako prispôsobovať učenie jednotlivcovi tak, aby mali všetci študenti príležitosť využiť svoj potenciál; 3. rozsiahla znalosť a jasná predstava o požiadavkách posudzovania a opatreniach pre oblasti predmetov/programov, ktoré vyučujú, vrátane tých, ktoré sa týkajú verejných skúšok a kvalifikácie; 4. aktuálne vedomosti a pochopenie rôznych typov kvalifikácií a špecifikácií a vhodnosť, pokiaľ ide o spĺňanie požiadaviek študentov; 5. hlbšia vedomosť a znalosť svojich predmetov/programov a s tým súvisiacej pedagogiky vrátane toho, ako v rámci nich napreduje vzdelávanie; 6. dostatočné hlboké znalosti a skúsenosti na to, aby mohli poskytovať poradenstvo, pokiaľ ide o rozvoj a blaho detí a mládeže; 7. flexibilita, kreativita a zbehlosť v oblasti tvorby vyučovacích postupov počas vyučovania, ako aj po ňom, ktoré sú účinné a jednotne prispôsobené cieľom učenia a potrebám študentov a ktoré integrujú najnovší vývoj vrátane toho, ktorý sa týka znalosti predmetu/programu; 8. pedagogické schopnosti, ktoré vedú študentov k dosahovaniu lepších výsledkov v porovnaní s ich predchádzajúcimi výsledkami alebo k pokroku, ktorý je na rovnakej úrovni alebo na lepšej úrovni ako porovnateľní študenti na vnútroštátnej úrovni; 9. podpora spolupráce a účinná práca ako člen tímu; 10. prispievanie k odbornému rozvoju kolegov prostredníctvom tréningu a mentoringu, preukázanie účinnej praxe a poskytovanie poradenstva a spätnej väzby.

16 — Pozri články 15 až 18 dohovoru.

a školenie ostatných učiteľov, či už v ich vlastnej škole (pracovné miesta ET) alebo v iných školách (pracovné miesta AST), učitelia pridelení do európskych škôl v zásade nikdy nemôžu spĺňať takéto podmienky počas zamestnania na týchto školách a posúdenie splnenia týchto podmienok v ich prípade nie je možné vykonať.

89. V tejto súvislosti by som rád zdôraznil, po prvé, že hoci, ako tvrdí Spojené kráľovstvo, STPCD stanovuje, že predbežné posúdenie kvalifikácie žiadateľa o pracovné miesto ET alebo AST musí v zásade vykonať riaditeľ, tento dokument napriek tomu počíta s prípadom podania žiadosti zo strany učiteľov, ktorí nie sú zamestnaní na štátnych školách (slobodní učitelia), ktorú musí predbežne posúdiť osoba zodpovedná za dohľad nad žiadateľmi.[17] Ak sa toto ustanovenie uplatní na prípad učiteľov pridelených do európskych škôl, mohlo by z tohto dôvodu v prípade potreby umožniť manažérovi z predmetnej európskej školy vykonávať toto prvé štádium posúdenia výkonnosti na účely týchto pracovných miest v spolupráci s príslušným inšpektorom z tejto školy, ako aj v spolupráci s ministerstvom školstva Spojeného kráľovstva, s ktorým títo učitelia uzatvorili pracovnú zmluvu.

90. Po druhé, hoci zo spisového materiálu vyplýva, že posúdenie spôsobilosti na plnenie povinností vyplývajúcich z pracovných miest ET a AST je v užšom zmysle slova zverené jedinému orgánu zodpovednému za žiadateľov v Anglicku a vo Walese, ktorí sú aj naďalej zamestnaní v Spojenom kráľovstve, nevidím dôvod, prečo by takéto posúdenie nemohlo byť vykonané v prípade učiteľov zo Spojeného kráľovstva, ktorí sú pridelení do európskych škôl a ktorí sa chcú uchádzať o tieto pracovné miesta, keďže tento členský štát priznáva, že tak možno urobiť pri učiteľoch pracujúcich na iných školách so sídlom v rámci území iných členských štátov.

91. Zdá sa, že skutočnosť, ktorú taktiež spomenulo Spojené kráľovstvo, že tieto školy poskytujú vzdelanie, ktoré sa približuje skôr k britskému systému ako k európskym školám, vôbec nezohľadňuje povahu *sui generis* týchto škôl, ktorých úloha poskytovať vzdelávanie deťom zamestnancov európskych škôl sa plní s ohľadom na každý členský štát, zatiaľ čo plne priznáva zodpovednosť členských štátov za obsah vyučovania a organizáciu ich systému vzdelávania.

92. Napokon, hoci je pravda, že žiadatelia o pracovné miesto AST sa musia zaviazať, že prevezmú časť svojej zodpovednosti za zamestnancov iných škôl, ako je škola, v ktorej pracujú, učiteľ pridelený do európskej školy môže tento záväzok uskutočniť do budúcnosti. Okrem toho podľa STPCD takýto záväzok nemusí byť nevyhnutne realizovaný na škole.[18]

93. Ďalej vzhľadom na tvrdenie vyjadrené zo strany Spojeného kráľovstva, že výber britských učiteľov pridelených do európskych škôl je obzvlášť prísny, pochybujem o tom, že takýto učitelia by v zásade neboli schopní spĺňať odborné štandardy a väčšiu zodpovednosť potrebnú najmä pri prístupe k pracovným miestam ET a AST, ako sa to snažilo naznačiť Spojené kráľovstvo.

94. Domnievam sa, že v dôsledku toho neexistujú nijaké organizačné ťažkosti, ktoré by odôvodňovali vylúčenie učiteľov pridelených do európskych škôl, ktorých sa žaloba Komisie týka, z postupov umožňujúcich prístup k pracovným miestam ET a AST, ako aj k pracovným miestam spojeným s ďalšími príplatkami TLRP.

95. Ten istý záver je potrebné dosiahnuť, pokiaľ ide o rozpočtové prekážky, na ktoré sa odvolávalo Spojené kráľovstvo.

17 — Pozri § 30 ods. 3 a 4 STPCD.

18 — Pozri § 65 ods. 2 STPCD, ktorý uvádza, že tento pracovný čas môže byť taktiež strávený v zariadeniach menovacieho orgánu alebo „niekde inde“.

96. Nebudem bližšie rozoberať zjavne neprijateľné tvrdenie, že učitelia pridelení alebo vyslaní do európskych škôl by mohli byť zbavení práva požívať výhody vyplývajúce z uplatnenia poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru jednoducho preto, lebo v porovnaní s ich kolegami v Anglicku a vo Walese, ktorí sú aj naďalej zamestnaní na školách v Spojenom kráľovstve, môžu požívať lepšie finančné podmienky z dôvodu vyplácania európskeho príplatku.

97. Väčšiu váhu by mohlo mať tvrdenie Spojeného kráľovstva, že pracovné miesta ET a AST, ako aj pracovné miesta spojené s ďalšími príplatkami TLRP si vyžadujú ďalšie financie na akejkoľvek škole, ktorá si želá takéto pracovné miesta vytvoriť, a že z tohto dôvodu by bolo nemysliteľné vytvoriť pre učiteľov pridelených do európskych škôl počas ich pridelenia pracovné miesta.

98. Toto tvrdenie sa však nezdá byť relevantné. Napriek tomu, že táto otázka vyvolala medzi účastníkmi konania isté pochybnosti, domnievam sa, že nie je záležitosťou Spojeného kráľovstva vytvárať pre učiteľov pridelených do európskych škôl pracovné miesta *ad hoc*. Naopak Spojené kráľovstvo im musí jednoducho poskytnúť možnosť uchádzať sa o tieto pracovné miesta. Inými slovami, vzhľadom na poslednú vetu článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru musí Spojené kráľovstvo zabezpečiť týmto učiteľom, aby sa mohli podrobiť posúdeniu, ktoré vyžaduje STPCD, konkrétnejšie, musí im umožniť, pokiaľ ide o získanie pracovného miesta ET, počas ich pridelenia prístup k vyššej platovej triede, ako aj postup v zamestnaní tak, aby mohli reagovať na oznámenie o voľnom pracovnom mieste vydané školou, ktorá sa rozhodla vytvoriť pracovné miesto ET za tých istých podmienok, ako keby boli aj naďalej zamestnaní na škole v Spojenom kráľovstve.

99. Z týchto dôvodov sa domnievam, že Spojené kráľovstvo si nesplnilo povinnosť stanovenú v článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru.

100. Tento záver sa neuplatňuje iba na právo na postup v zamestnaní, ale vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu aj na dôchodkové nároky učiteľov pridelených do európskych škôl na účely druhej časti tejto žaloby.

101. Pokiaľ sa výška dôchodku týchto učiteľov počas pridelenia vypočítava iba na základe vnútroštátnej odmeny, konkrétne na základe odmeny vyplývajúcej z uplatnenia základnej platovej triedy stanovenej v STPCD, a ak sú v rámci tohto obdobia títo učitelia nútení vzdať sa prinajmenšom možnosti požívať výhody vyplývajúce z prístupu k vyššej platovej triede, stratili tým príležitosť, aby sa ich dôchodkové nároky vypočítavali vzhľadom na uvedený postup v zamestnaní.

102. Domnievam sa, že takáto strata príležitosti je skutočná a vážna, prinajmenšom pokiaľ ide o učiteľov, ktorí ešte pred ich pridelením do európskych škôl dosiahli najvyšší stupeň základnej platovej triedy. S istotou možno predpokladať, že medzi tými učiteľmi, ktorí by sa uchádzali o prístup k vyššej platovej triede, by percento úspešnosti nepochybne nebolo nižšie ako v prípade učiteľov, ktorí sú aj naďalej zamestnaní na štátnych školách v Spojenom kráľovstve a ktorí sa o prístup k tejto platovej triede uchádzali, teda prinajmenšom 95 %. [19]

103. Napokon je potrebné taktiež rozhodnúť o údajnom porušení článku 25 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého je rozpočet škôl financovaný z príspevkov členských štátov prostredníctvom priebežného vyplácania odmien prideleným alebo vyslaným učiteľom.

104. Zdá sa, že porušenie tohto ustanovenia je vedľajšie vo vzťahu k porušeniu poslednej vety článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru, keďže ak členský štát nezabezpečí to, aby si jeho učitelia pridelení alebo vyslaní do európskych škôl zachovali svoje práva na postup v zamestnaní, nesplnenie tejto povinnosti bude mať nezvratný negatívny dopad na „priebežné vyplácanie odmien“ týmto učiteľom.

19 — Pozri, pokiaľ ide o výraz strata skutočnej príležitosti uznaný v kontexte pracovného práva a/alebo vnútroštátnej verejnej služby v niekoľkých členských štátoch vrátane Spojeného kráľovstva a o výraz hospodárska hodnota stratenej príležitosti, body 53 až 55 mojich návrhov vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 21. februára 2008, Komisia/Girardot, C-348/06 P, Zb. s. I-833.

V prejednávanom prípade zmrazenie postupu v zamestnaní učiteľov pridelených Spojeným kráľovstvom do európskych škôl, ktoré je predmetom žaloby Komisie, má za následok prinajmenšom zmrazenie odmeny, ktorú by títo učitelia rozumne očakávali po prekročení prahovej hranice prístupu k vyššej platovej triede.

105. Z tohto dôvodu sa domnievam, že Spojené kráľovstvo svojím konaním porušilo taktiež článok 25 ods. 1 dohovoru.

106. Na záver by som ešte dodal, že Komisia neuviedla samostatnú výhradu, pokiaľ ide o to, že Spojené kráľovstvo porušilo článok 5 ES (článok 4 ods. 3 ZEÚ).[20] Z toho vyplýva, že Súdny dvor nie je povinný rozhodnúť o legálnosti konania založeného na porušení ustanovenia Zmluvy na základe arbitrážnej doložky stanovenej v článku 26 dohovoru.

107. Z týchto dôvodov navrhujem, aby sa žalobe Komisie vyhovelo. Vzhľadom na to, že Komisia navrhla zaviazať Spojené kráľovstvo na náhradu trov konania, ďalej navrhujem, aby na základe článku 69 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora bolo Spojené kráľovstvo zaviazané na náhradu trov konania.

III – Návrh

108. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol takto:

1. Posledná veta článku 12 ods. 4 písm. a) Dohovoru o štatúte európskych škôl podpísaného v Luxemburgu 21. júna 1994 sa má vykladať tak, že ukladá zmluvným stranám povinnosť zabezpečiť, aby si učitelia pridelení alebo vyslaní do európskych škôl počas ich pridelenia alebo vyslania zachovali právo na povýšenie v zamestnaní a nároky na dôchodok stanovené vnútroštátnymi predpismi ich členského štátu pôvodu, ktoré by sa na nich uplatňovali, keby boli aj naďalej zamestnaní na školách v tomto členskom štáte;

2. skutočnosť, že niektorí učitelia pridelení do európskych škôl Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska nemajú počas pridelenia prístup k lepším platovým triedam [najmä tým, ktoré sú známe ako „post-threshold pay scale“ (cezprahová platová trieda), „excellent teacher pay scale“ (platová trieda pre vynikajúcich učiteľov) alebo „advanced skills teacher pay spine“ (platové trieda pre učiteľov s lepšími schopnosťami)], ako aj k ďalším príplatkom [akými sú napríklad „teaching and learning responsibility payments“ (príplatky za zodpovednosť za učenie a vzdelávanie)], ktoré by mohli požívať, keby boli aj naďalej zamestnaní na školách v tomto členskom štáte podobne ako ich kolegovia učitelia zamestnaní na štátnych školách v Anglicku a vo Walese, je v rozpore s poslednou vetou článku 12 ods. 4 písm. a) a článkom 25 ods. 1 Dohovoru o štatúte európskych škôl;

3. Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska je povinné nahradiť trovy konania.

20 — V tejto súvislosti by som rád zdôraznil, že v rozsudkoch z 15. januára 1986, Hurd (44/84, Zb. s. 29), a z 5. apríla 1990, Komisia/Belgicko, C-6/89 (Zb. s. I-1595), Súdny dvor v podstate rozhodol, že členský štát pravdepodobne poruší článok 5 ES, keď prijatím jednostranného opatrenia za súčasnej existencie mechanizmu kompenzácie, v rámci ktorého sa z rozpočtu Spoločenstiev hradí rozdiel medzi sumou vlastných príjmov európskej školy a vnútroštátnymi odmenami učiteľov stanovenými v Dohovore o štatúte európskych škôl (v tomto prípade dohovor z roku 1958, ktorého Spoločenstvá neboli zmluvnými stranami), tento členský štát spôsobí výdavky z tohto rozpočtu, ktoré nemali byť z neho hradené. Pozri taktiež body 121 až 130 mojich návrhov vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Komisia/Belgicko, už citovaný.